

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetési díjak küldendők.

Felolós szerkesztő: Éder János.

Kiadó-és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:

Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Megjelen minden Vasárnap regge

Tavaszi munkakedv.

(P. M.) Az idei tavasz mintha egészen más volna, mint a többi. Máskor is örömmel üdvözlöttük a hosszú, csüggesztő tél elmúltával a tavasz beköszöntését, de most, jóformán az egész országban, hatványozott mértékben örülnek a tavasznak, mintha a tél elmúltával egy sötéti, nyomasztó érzés költözött volna el az emberekből.

A húsvétet, a feltámadás magasztos ünnepét az idén régen nem tapasztalt melegséggel ünnepelték az ország lakói. Most, hogy végérvényesen ragyog a tavaszi nap, valami különös, lelkesítő munkakedv tölt el mindenkit, tette, dologra készen áll minden ember.

Az idei húsvét megkönnyeb-
bülést hozott az egész országnak. A háboru réme, mely minden borzalmával fölöttünk lebegett, eltűnt és az ünneppel, egyidejűleg beköszöntött a minden oldalról várva-várt béke. Borzalmakkal teli tavaszra voltunk elkészülve, az ország gazdasági munkakedve stagnált és most, hogy a borus felhők eloszlottak, csak érthető, hogy az

embereket a verőfényes, derűs, békés tavasz a legteljesebb, a legfokozottabb munkakedvvel látja el.

Az ország minden részéből olyan hírek érkeznek, amelyek arról számolnak be, hogy a háboru elmúlását mindenütt a legteljesebb megnyugvással fogadták és a munka, mely épen a háborus hírek következtében megakadt, most mindenütt rendben és fokozottan tovább folyik.

Az ipar, a kereskedelem és egész gazdasági életünk rövid tespedésből felszabadult és a tavaszi béke folytán hatalmas lendülettel ismét a virágzás felé indult.

Az illetékes hatóságok most nagy munkakedvvel látnak hozzá a városok rendezéséhez és egymásután olyan intézkedések történnek, a melyek a városok és azok lakóinak gazdasági érdekeit vannak hivatva megjavítani.

Az alkotási kedv most mindenütt nagy és ha csak a fele megvalósul annak, amit terveznek, ugy óriási lesz a haladás.

De valljuk meg őszintén, sok is a tennivaló minden téren. Iparosaink a lanyha iparpártolás, ke-

reskedőink a külföldi behozatal, közönségünk pedig a drágaság és egyéb mizériák ellen emelték fel tiltakozó szavukat, mindezeideig azonban hiába és ha most történik olyasvalami, a mi érdekeiket előmozdítja, annak csak örülni lehet.

Az idei rügyfakasztó tavasz tehát a béke jegyében született meg nagy munkakedvet öntött az elcsüggedt emberekbe és bizunk abban, hogy e munkakedvnek látható eredményei is lesznek.

Vajha így lenne. Vajha mielőbb egészséges gazdasági viszonyok köszöntetének e sok megpróbáltatást szenvedett országra.

Az emberiség legnagyobb ellensége.

A tudomány és a tapasztalat egyaránt bebizonyította, hogy a szeszes italoknak már mérsékelt élvezete is súlyosan befolyásolja az egyén egészségét, a faj fejlődését, az egész emberiség szellemi, erkölcsi és gazdasági haladását. Bizonyítják ezt a fegyházak, tébolydák és kórházak statisztikái, amelyekben az alkohol 50-60 százalékkal szerepel, mint a betegségek és büntettek okozója.

A szeszes italoknak fogyasztása év-

T Á R C A.

Szombat.

— Ita Vértessy Gyula. —

Tíz óra felé járt már az idő. A munkásasszonyok nem győzték az uraikat haza várni, hát behúzódtak az utcáról a nagy betház apró piszkos vackaiba.

A munkás urak nem igen kegyeskedtek haza jönni. Kikapták a heti bérüket s csak nem jöhettek addig haza, míg azt el nem itták.

S a bűzös pálinkásboltokban nagy hangon mentetik magukat a saját lelkiismeretük előtt.

— Egy heti keserves munka után csak megillet minket is egy kis pihenés. Mi sem vagyunk barmok, hogy az életet élvezet nélkül eljük végig. Amit keresünk, azt el is mulathatjuk, ehhez jogunk van.

Berendy Jakab ur is azt mondja. Meg azt is írja a „Vörös szekfü“-ben. Hej, az a jó lap!

Felragyog a munkás szeme, amikor a lapról beszél.

— A mi lapunk. A mi igazunkat védi. Azt mondta, hogy a szegény se

kutya, annak is van joga mulatni.

A szegény munkásasszonyok persze másképen gondolkoznak, de hát az asszonyok nem értik a férfiak dolgát. Azok azt akarnák, hogy az embereik szombaton este is jöjjenek haza szép csendesen. Mintha bizony olyan ostoba lenne valaki, hogy ezt az egy kedves estélyét is, amelyikre nem vitrad munkanap. Csak úgy unalmasan odahaza töltse el panaszkodó asszonynepek között. Hogyisne. Nekik az italra szükségük van.

— A szegény ember megbolondulna, ha néhanap le nem ihatná magát és nem láthatná rózsásnak ezt a piszkos, szürke világot.

Ezt is Berendy ur hirdeti „Vörös szekfü“-ben.

— Igen, uraim — szónokol Berendy ur a kocsmában, ahol a szegény munkások a „vezér“ urat minden jóval traktálják — nekünk jogunk van most itt lenni, mert megdolgoztunk érte (a nyomorult soha életében nem dolgozott, mindig csak pumpolásból s mások becsapásából élt), aki dolgozik, annak mulatni is szabad. Csak az vétkezik, aki munkanélkül mulat!

— Igyunk, itt jó lenni! Nem látjuk legalább a sok siró, nyavalygó asszonyt, meg nyavalyás gyereket!

Hanem Pál Pista mégis kiigyekszik a kocsmából. Felébredt a lelkében valami jobb érzés. Eszébe jutott, hogy a felesége meg a gyermekei most talán éheznek. míg ő dorbézol, hát kifelé indult. Jó szándékkal indult ki. Hogy vesz majd kenyeret, turót, kolbászt és hazaviszi. Vett is és el is ment a holmival egész az utcájuk sarkáig, hanem ott, amint egyszerre az eszébe jutott, hogy néhány pillanat múlva előtte fog állani egy kisirt szemű, ványadt arcú, beteges asszony, meg egy csomó nyafogó gyerekek, hát szépen visszafordult.

Ebből a nyomoruságból lehet még elég része, először elmegy a szeretőjéhez, a szép, egészséges, erős, karcsu lányhoz akit azzal biztat, hogy majd elveszi s aki azt hiszi, hogy neki nincs felesége.

Ugy is tett. A tenyeres-talpas szakácsné mellett aztán jobban telt az idő. Elmentek valami cigányos vendéglőbe s Pál Pista adta az urat bankót is kapott a cigány, még pecsétetes borra is telt.

(folyt köv.)

A legjobbnak bizonyult Kőbányai Polgari részv. söröző sörrel. Ajánlja Ausländer Jenő sörfőraktáros, melyek nála és az ő ismételőrusítójánál állan-

dóan friss minőségben és korona zárral ellátott üvegekben kapható és pedig a Király-sör I öveg vételnél 16 kr., ugyanez 5-nél 15 kr., ugyanaz 10-nél 14 kr-ért. A kiviteli márciusi vagy a Barát maláta barna sör üvegenként 2 krral drágább.

Figyelmeztetés! Másfel csak úgy tessék elfogadni, ha a címken a „Polgari részv. söröző“ jelzés található, mert vannak helyek, hol hasonló üvegekben értéktelen minőséget is árusítanak.

ről-évre növekszik és ezzel párhuzamosan fokozódik az emberiség degenerálása, pusztulása. Kétségbevonhatatlanul be van immár igazolva, hogy a szeszes italoknak bármilyen fajtája, legyen az bor, sör, pezsgő, cognac, vagy a legkomiszabb pálinka, egyaránt betegé teszi az emberi szervezetet, megfosztja az egyént a helyes gondolkodástól, testi és szellemi munkaképességétől, kiöli belőle az ideálokat a szebbre, nemesebbre való törekvést. Csökkenti az ember ellenálló képességét fertőző betegségekkel szemben. Az alkoholista tüdővészben, choleraiban, tüdőgyulladásban sokkal könnyebben és hamarabb pusztul el, mint a szeszes italoktól tartózkodó ember. Az alkohol le szállítja az élettartamot. Az életbiztosító társaságok adatai bizonyítják, hogy az abstinensek szeszes italoktól, teljesen tartózkodó egyének aránylag jóval hosszabb életűek és épen azért olcsóbban is biztosítják. De az alkohol nemcsak azt teszi teljesen tönkre, juttatja elmegyógyintézetbe, börtönbe, aki szeszes italt iszik, hanem annak egész családját, utódait is a pusztulás örvényébe sodorja.

Bunge, Forel és a világhírű tudósok egész serege a legvilágosabban bebizonyították, hogy a szeszes italt élvezők utódai elfajulnak, elmegyengék, hülyék és siketnémák lesznek. Egy svájci kimutatás szerint a hülye és elmegyenge gyermekek felének nemzési ideje farsangra, szüretre esik, vagyis olyan időre, amikor az emberek tudvalevőleg sokat isznak.

A legtöbb balesetet az alkohol idézi elő, hány gyakoriságnak és egyéb súlyos büntetnek volt már okozója az alkohol, százezer és százezer emberélet pusztul el évenként az alkoholélvezet folytán.

A szeszes italoknak semminemű jó vagy hasznos hatása nincsen, nem táplálnak, nem erősítik a szervezetet, nem melegítenek és nem élénkítik az élettevékenységet, hanem éppen mindennek az ellenkezőjét teszik. A szeszes italok élvezete mindig és mindenkinek csak kárt okoz tönkretesz az egyént, nyomorékká, elfajultá utódját, feldulja a családi boldogságot, az egész társadalmat alapjában megindítja.

Es mindezt a nyomort, szenvedést pusztulást mily méregdrágán kell megvásárolni. Még a mértékletes munkás is keresetének több mint negyed részét költi szeszes italokra, amelyekből semmi haszna nincsen, csak kára, erkölcsileg és anyagilag egyaránt. Magyarországon legalább is ezer millió koronát adnak ki évenként szeszes italokra, kulturára pedig ennek csak a század részét. A magyarországi szervezett munkásság gazdasági és kulturális föllendítésére kiad évenként 900.000 koronát, alkoholra pedig majdnem öt millió koronát. Mennyivel javulna a munkás gazdasági és társadalmi helyzete, ha ezt az óriási összeget nem a maga megmérgezésére és öyéinek tönkretetésére, hanem lakásra, élelmezésre önművelésre fordítaná.

Es ezzel az egész emberiség létét fenyegető veszedelemmel szemben nincs más védekezés, csak az, ha nem iszunk. Mértékletes ivás nincsen. Mértékletesség szépen hangzik, de keresztülvihetetlen. Hiszen ha volna mértékletesség, akkor nem volna olyan retentő nagy az alkoholfogyasztás, nem kerülne annyi ember elmebetegség legkülönbözőbb fajaival a tébolydába, nem történe napról-napra annyi szerencsétlenség és nem volna az államnak 170 milliónyi szeszes ital jövedelme.

A szeszes italok élvezetéről való lemondás áldozatba nem kerül, az mindenképpen csak előnyös és hasznára válik mindenkinek. Az abstinens, a szeszes italoktól teljesen tartózkodó egyén életfőgása sokkal nemesebb, élete sokkal nyugodtabb, testi és szellemi erejének teljes birtokában sokkal munkaképesebb, emellett pedig nagy összegeket takarít meg

és fordíthat okosabb célokra, mint szeszes italra.

Az alkoholokozta tengernyi baj, nyomor és szenvedés csökkenését és amennyiben lehet, megszüntetését tűzte ki céljául az alkoholelles Egyesületek Országos Ligája amely tagjaitól meköveteli, hogy teljesen tartózkodjanak a szeszes italok élvezetétől és minden erejükkel támogassák az abstinens küzdelmet. Tagjait kisebb családi körökbe gyűjti, igyekszik őket oktatni, felvilágosítani nevelni, és korcsma helyett nemesebb, lelki és szellemi szórakozást nyújtani. Az egyesület iszákos mentésével is foglalkozik, céljai közé tartozik alkoholmentes kávéházak, vendéglők, népotthonok, népkönyvtárak iszákos gyógyintézetének létesítése és fenntartása. Az egyesületnek tagja lehet minden 15 életévét betöltött egyén, aki hajlandó megfogadni, hogy szeszes italt nem élvez.

UJDONSÁGOK.

— **Buza szentelés.** Jövő vasárnap a 8 órai szt. mise után körmenet indul a temetőbe, hol a vasárnap miatt szt. beszéd és csendes mise tartatik, utánna a buzaszentelés szertartása. 10 órakor a nagytemplomban is lesz mise azok részére, kik a körmenetben nem vesznek részt.

— **Halálozás.** Súlyos veszteség érte Friedman Gyula szentesi főrabbit, édes anyja f. hó 14-én hosszas szenvedés után elhunyt. Béke poraira!

— **Béla napján,** A f. hó 23-án a ker. kath. naptár szerint lesz Béla napja. Ez a nap nemcsak azért nevezetes, hogy a különben Béla névre hallgatók ekkor tartják meg név ünnepélyüket, hanem ránk Csongrádiakra nézve azért is: mert ezen a napon szerény községünk két kiváló Béléja tartja névünnepélyét. Az egyik Farkas Béla áll. polg. iskolai igazgató ur, ki 40 év óta működik ezen a rögös pályán, ugy tanítványainak, mint kartársainak ötméere. A másik pedig Babócs Béla a Csongrád-sővényházi ármentesítő társulat derék tevékeny igazgatója, ki az összes intelligens társadalom osztatlan tiszteletét vívta ki. Azt hisszük, hogy az összes intelligens község érzelmét tolmácsoljuk akkor: midőn névünnepjük alkalmával nekik hosszas boldogságot kívánunk!

— **Tavaszi gyógyítások.** Az élet ébresztő tavasz meleg napsgaraival földünk minden élő szervezetére hihetetlen hatással van. Életet ad és életet vesz! Különösen utóbbit bizonyítja sok embertársunk szomorú kimulása, akik áldozatai a márciusi nagy ébredésnek. Mert a tavasz meleg nemcsak a test élettani sejtjeit szaporítja, hanem ilyenkor a testet emésztő kóros sejtek is rohamosan fejlődnek és pusztítják a testet. Ez okból leginkább tavasz idején szorul a szervezet az orvosi tudomány támogatására, mely hivatva van a test ellenálló képességét öregíteni és netalán fennálló betegségeket körülhatárolni, visszaszorítani. Az uralkodó orvosi irányok között ezen hivatásnak legtökéletesebben felel meg a vérgyógyítás (Hemopatia), mivel ez élettani új és tökéletes vért ad a testnek, a vérkeringést rendbe hozza és az összes szervek táplálkozását emeli, ezzel egyszerűs mind a szervezet ellenálló képességét növeli. Ezen gyógy mód megalapítója Dr. Kovács J. fővárosi orvos, kinek e célra berendezett intézete van Bpest, V. Váci körút 18. szám alatt. Mindazok, akik köszvény, görvélykór, asthma, szív, gyomor, vese, ideg vagy vérbajban szenvednek, teljes bizalommal forduljanak ezen hírneves orvoshoz, mielőtt valami gyógyfürdőbe vagy gyógyintézetbe mennének. A kezelés igen egyszerű, kellemes, minden viszonyok között alkalmazható, hivatási zavarokat nem okoz.

— **Bucsu-lakoma.** Borbás Sándor földink, a „Csongrád és Vidéki“ takarékpénztár derék főkönyvelőjét az a kitüntetés

érte, hogy a h. m. vásárhelyi „Népbank“ vezérigazgatójává választotta meg. Most midőn eltávozik körünkből, barátai és ismerősei a f. hó 18-án este 7 órakor Faragó György éttermében bucsulakomát rendeznek tiszteletére. Mint előre is megjósolhatjuk a lakoma fényesen fog sikerülni.

— **Sorshuzás a munkásházakra.** Tegnap délelőtt a község házában, volt Cicatricis Lajos dr. alispán és az előljáróság, valamint a házépítő bizottság tagjainak jelenlétében, a munkásházatelep telkeinek, az erre érdemesített jelentkezett munkások közötti kisorsolása. Közel 170 telek volt a telep céljaira megszerezve. A kosárfonóknak 8 házhely egymás mellett lett kiosztva. A megelégedett munkások megéljenezték a község házából távozó alispánt és a bizottság tagjait.

— **Félnapos tanítás.** A belterületi áll. elemi iskolákban az elmúlt héten a félnapos tanítás vette kezdetét. A tanítás reggel 7 órakor kezdődik és tart déli 12 óráig. Mint értesülünk az iránt folynak most a tárgyalások, mely szerint az évszázó vizsgákat eltörölnék és helyette évszázó ünnepet tartanának az összes iskolákban. Különben a vizsgák eltörlése érdekében az ország legkitűnőbb pedagógusai erre az álláspontra helyezkedtek.

— **Jobbak az utak.** Amióta az előljáróság utkaparókat tart azt tapasztaljuk, hogy a közmunkát teljesítőik éppen a nagyobb felügyelet következtében nem lopják egy a napot mint ezelőtt. Ezen a tényen okulva talán egyszer már megiszívelhetné a községi közgyűlés ama régen felvetett eszménket, hogy a közönség ne természetben váltaná meg közmunka tartozását hanem a kirótt összeget fizesse be, mert fizetett munkákkal bizonyára jobb munkát lehet csináltatni és nem kerülne az utak rendtartására annyi munkanapban. Ami pedig a f. hó és megvalósulása előre látható az az, hogy a közmunka alap sohasem észlelt gyarapodása várható lenne éppen ugy mint ahogy más községben tapasztalható, ahol a közmunkát nem a község teljesíti.

— **A szentesi tavaszi vásár** f. hó 24-én éppen Szent György napján veszi kezdetét a jószágvásárral. Lábas jószág vászmentes helyekről felhajtható. A kirakodó vásár f. hó 25 és 26-án lesz.

— **Ösakugyan meglopták.** A mult heti számunkban közreadott hír „Aki maga magát meglopta“ a rendőrség részéről is — ahonnan a hírt kaptuk — tévedésen alapult, amennyiben a betörőt Fazekas István bognár tanoncz személyében tüzetes nyomozás után elfogták. A gyanu azért merült fel Lévai Bálint ellen mert a házkutatás alkalmával talált pénzről nem tudott felvilágosítást adni.

— **A t. közönség figyelmébe.** A rendőrség figyelmezteti a t. közönséget, hogy vásáruk területen özevgy Szimcsék Józsefné engedély nélkül kéreget, jegyző özevgyének adja ki magát.

— **A sütő iparosok.** A m. kir. földmívelési miniszter 24.323 VII 3 számú rendeletével elrendeli, hogy a pék és sütő iparosok feliratilag tartoznak jelezni, hogy a feldolgozásra szánt tej termékeket árulják-e amennyiben ilyen tejterméket egyáltalán üzletben árusítani nem szabad.

— **A t. közönség figyelmébe** felhívjuk a mai számunkban közölt Kovács féle hirdetésre amelynek képviselővel Bloch Adolf rőfős kereskedőt bizta meg.

— **Új politikai hetilap** A Kiskunfélegyháza 27 év óta megjelenő Félegyházi Hírlap egyesült Félegyházi Híradó a mai nappal politikai hetilappá alakult át. Az új politikai hetilap iránynyelvét a függetlenségi eszmék megvalósítását tűzte ki. A első szám Vesszősi József szerkesztésében igen élénk tartalommal jelent meg.

— **A t. közönség figyelmébe.** Mint értesültünk a jövő hét folyamán közönségi és tűzrendészeti szemlést tart a rendőrség, ez alkalommal házról házra fognak járni és megvizsgálni azt, hogy mennyi-

ben felelt meg a meghirdetett rendeletnek a lakosság. A muladékosok a főszo-
biróságnak fogtak feljelenteni.

— **A jogászfisúság figyelmebe.** Ügy-
védi és bírói vizsgára, az összes jogi
szigorlatokra, Budapestre, Kolozsvárra ál-
lamszámviteltani államvizsga és alapvizs-
gára kiváló sikerrel, gyorsan készít elő
Dr. Erős Vilmos jogi szemináriuma, Bpest,
VII. Vesselényi u. 18, Ajánljuk ez intézetet
a jogászfisúság figyelmebe.

— **Műszaki szijgyártó vállalat Buda-
pesten.** E vállalat ajánlja a gazdáknak saját
gyártmányú igaz lószerszámjait, a legújabb
minta szerint. A lovat soha felnem dörz-
szöli. Ara négy évi jótállással 80 korona.
Zsákcsatok már bőrvázra minden nagy-
ságban, készen raktáron, Tűzoltó felsze-
reléseket jutányos áron készít. Gépszijak
minden szélességben, prima bőrből 6 ko-
rona 40 fillér. E vállalat címe műszaki
szijgyártó vállalat, Budapest, VI. aradi
utca 28.

— **(A siker titka.)** Maradandó sikerre
csak az számíthat, aki valóságos szükség-
letet elégít ki. A modern fehérnemő tisz-
títása mint inkább bajosabbá vált, mert
egyrészt a por és a városok kigőzölgesei,
a gyári füst és korom a tisztítalanítást
folyvást növelték, míg a mind inkább
szokásosabbá váló finom gyapotszövet a
vegyszerítés és az erős dörzsölés által,
mit ósdi fagyuszappannal való mosás szük-
séggel, tétetett tönkre. És jött a „Schicht-
szappan“ feltalálása, éppen jókor. E szap-
pan majdnem minden erőmegfeszítés nél-
kül oldja a szennyet és tisztítja a fehérne-
mőt alaposan. anélkül, hogy annak szálait
megtámadná. De oly sikert ér is el, amely
párját ritkítja. A „Schicht szappanművek“
jelenleg a legnagyobbak az egész európai
kontinensen.

Köszönetnyilvánítás.

Az ipariskolai tanulók ifjusági könyv-
tárának gyarapítására a Csongrád és Vi-
dédi takarékpénztár igazgatósága tiz, a
Csongrád városi takarékpénztár igazgató-
sága pedig öt koronát juttatott. Az ad-
mányokért köszönetemet nyilvánítom.

Sághy Mikály
ipariskolai igazgató.

ad. 3343.1909 sz.

Hirdetmény.

A vértetű kötelező irtása tárgyában
kiadott 9679.1909 sz. a. földmivelésügyi
miniszteri rendelet intézkedései ez alka-
lommal ujjlag köztudomásra hozatnak.

1. Minden birtokos köteles bitoka
egész területén az alma fákat s alma cse-
metéket folytonosan figyelemmel kísé-
rni s ha azok törzsének vagy ágainak kérgén
kisebb nagyobb a vértetű jelenlétét fel-
tűntető fehér gyapjas foltokat észlel, er-
ről az előljárásiágnak azonnal jelentést
tenni.

2. Minthogy a vértetű csak az alma
fát támadja meg, és pedig rendszeren a fa
sebes részein, vértetű jelenléte megállá-
pítható akként, hogy az a helyet saját
szerű hófehér színű gyapjas váladék majd-
nem egészen betakarja, s hogy biztosan
meglehesen győződni arról, hogy ezen
kisebb vagy nagyobb tömegű fehér vá-
ladék alatt tanyázó tetű valóban vértetű-e
nem kell egyebet tenni mint azt szét
nyomni. Ha vérszínű nedv ömlik ki belő-
le akkor a vértetű jelenléte kétségtelen.

3. A vértetű azért veszedelmes mert
a fák sebes részeit beheggedni sohasem
engedi, s e galyakon elterjedvén, a galy
tele lesz dudorozásokkal soha be nem

forradó sebekkel melyekben a vértetű
tenyészik. Az ilykép megtámadott fa 5-6
évi kinlódás után rendszerint elpusztul.

4. A vértetű ellen legalkalmasabb
védekezési idő a téli idő addig míg a fa
megnem lombodik, de hozzá lehet fogni
a védekezéshez akkor is mihelyest biz-
tosak lehetünk abban, hogy az alma
fákat a vértetű bántja tehát nyáron is.

5. Az irtás a következőkép történik :

a, A vértetves ágak galyak és fagyú
hajtások levágandók s azután a megma-
ratt ágakon levő sebhelyek kitisztítandók,
a petróleummal szappanos vízzel való
keverékével. A petróleum keverék a kö-
vetkezőkép készítendő. Egy liter vízbe
felapróztatik 15 dekagramm közönséges
mosó szappan s a víz felforraltatik s ak-
kor hozzá adatik 2 liter kissé langyos
petróleum. Az így össze öntött petróleum
és fölforralt szappanos vizet azon melegé-
ben fakanállal vagy fakaróval összeverjük
s kavartjuk úgy hogy 8-15 perc múlva
tejjel sűrűségűvé váljék. Az ilyenként
nyert folyadék 1 pemzli ecset felhasznál-
ásával amennyire csak lehet az egész fa
sebet fogjuk iel s borítsuk be, hogy a

vértetű a sebből a földre le hulhasson.

b, Ha a fák valamennyi vértetves

c, Egy hét múlva az irtás után uj-
ból végig kell vizsgálni a megtisztított
fákat, s ahol újabb vértetű van, azt most
is úgy kell kiirtani az első esetben, s azt
mindaddig ismétetni míg a vértetű a fák-
ról ki nem pusztul.

d, Vértetves szemzővesszők oltása

tilos.
Bármely ezen felül szükséges felvi-
lágosítás a községi előljárási útján a m.
kiz állami rovarvartani állomásnál szereshető.

Csongrád 1909 április hó 1-én.

Sólya Gyula s. k
főjegyző.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. kereskedelügyi
miniszter urnak 342.12. sz. rendelete foly-
tán értesítettik a közönség, hogy az orszá-
gos vásár Csongrádon f. é. május hó 1-én
és 2-án fog megtartani 1-én jószágvásár
2-án kirakodó.

Csongrád 1909 áprili hó 17.

Faragó Péter, jegyző.

FÉLIX GYÓGYFÜRDŐ

Téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb forró kénes hő forrás, víz hőfoka 50° Celsius.
Gyógyjavallat fürdő alakjában. Csuz (reuma) és köszvény ellen.
Női betagségeknél, idült-méh, és petefészkek gyulladások, méh
hurut, medencebeli sejtiszövetlobb, és izzadmányoknál: Ivó gyógy-
mód alakjában, idült gyomorbántalmaknál, makacs székrekedésnél,
máj- és epehólyag betegségeinél, sárgaság és epekőveknel meg-
lepő gyógyhatás. Tükör, kád, mór, szénsav, és Iszap fürdők.

**1908 évben 8600 állandó
fürdővendég.**

Állandó fürdőorvos, állandógyógytár, 250 kényelmes lakó szoba kitűnő
vendéglők, jutányos étlaparak. Állandó elsőrendű cigány zene, vásár-
naponként katona zene, tennis pálya, gondozott sétautak, 200 holdas park.

Pósta, távirtda interurbán telefon

Curtax és zenedíj nincs.

Prospektust küld az Igazgatóság.

KOVALD PÉTER ÉS FIA

cs. és kir. szab. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó gyár
BUDAPEST, VII., SZÖVETSÉG-UTCZA 37 SZ.

megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekin-
télyes vidéki városban képviselőket létesít és ez által módot nyújt a nagy-
érdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolás és postaköltség
mellőzésével — közvetlenül felkereshesse

BLOCH ADOLF CSONGRÁD

vette át a képviselőt és a gyár rendes áraiban vállalja az uri, női és
gyermek öltönyök, díszítő és butorszövetek, függönyök, kézimunkák,
szőnyegek, csipke és végárak, szőrmék stbiek vegytisztítását és festését.

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és
mindenkor méltányos áairól, szives jóindulatába és figyelmébe ajánlja a
képviseletet és számos megbízatást kér a

Kovald Péter és fia cég

Kitűnő arczsépitő szer!

Teljesen ártalmatlan a Wiesner-fél „Erika
Crème“ mely pár napi használat után el-
tűntet szeplőt, sörört, pattanást és minden nemű
bőrhibát. I télgely I kor. „Erika szappan“ darabia 50 fillér. — Kapható egyedül a készítőnél

Wiesner Lajos

„Szent Rókus“ gyógyszertár-
ban Csongrád, Kossuth-tér.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy nálam a legdivatosabb és a legmagasabb igényeknek megfelelő

férfi-ruha

készül a lehető legerősebb árak mellett.

Ajánlom továbbá dus választékú magyar és angol szövet raktáromat,

Amidőn a n. é közönség kegyes pártfogását kérem, maradtam teljes tisztelettel:

Medgyesi Ferencz

a m. kir. technológián államilag képesített polgári, katonai, magyar-, dísz- és papi ruha szaktanító.

Kiadó lakások es szálló eladás

Szöke Ferencz félegyházi utca házában a következő lakások kiadóak. Egy szoba, 1 konyha, 1 speiz 1 pince és padlásból álló lakhelyiségek 1909 év április hó 24-től használatba kiadóak.

Továbbá örök áron eladó a Sinál-féle 2 hold és a Mészáros féle 2 holdonk több jólbe ültetett szálló eladó.

Értekezhetni a tulajdonossal a lakásán

Ifj. ZSOLDOS FERENCZ SZENTESI

téglagyárában
mindennemű építkezési és disztéglák, vasas és félvasas burkoló téglák, keramit lemezek, padozat téglák, villanyvégű lapos cserép, gerincz-cserép a legjutányosabb áron bármily mennyiségben kapható.

Ön szép lesz,

ha „KAMILLA“ krémet használ!

Szeplő, májfolt, pattanások
stb. ellen a leghatásosabb a

Kamilla kréme.

Egy tégely ára 1 korona.

Kapható Csongrádon egyedüli készítőnél

Lőw Adolf

(Balkanyi L. utoda)

„Megváltó“ gyógyszerterárában Szivák-tér.

Értesítés

A csongrádi gőzfürdőnél április 21-ől **kád fürdő minden nap**, szerdán gőz fürdő egész nap a férfiaknak, csütörtökön egész nap a nőknek, pénteken zóna gőzfürdő délelőtt a férfiaknak, délután a nőknek.

Lapunk nyomdájába

HIRDETÉSEK

jutányos áron felvételnek.

3820/1909 sz.

Hirdetmény.

Értesítjük a közönség különösen a bukrosi birtokosok miszerint folyó évi április hó 27-én és 28-án a nagy és kis bukroson Tiszaujfalú Csongrád általános lövészterületen harcszerű lövészterületet tartanak.

A lövészterület szokott módon örökkel záratik el, s ennél fogva a fent jelölt területen a jelzett napokon reggel 6 órától délután 3 óráig semmiféle élő lénynek tartózkodni nem szabad s a környék lakossága úgy a kiállított öröknek valamint a lövészterületen a lövészet megkezdése előtt végig lovagló tiszteteknek saját érdekükben engedelmeskedni tartoznak.

Csongrád, 1909 április hó 17-én.

Sólya Gyulya s. k.
főjegyző

Igazán!

segít nagyszerűen utólrhetően rovarirtáson.

A tisztességes becsületes kereskedő ébren ügyel arra, hogy ha vevője utólrhetően hatásánál fogva közismert „Zacherlin“ kéri, ne akasszon nyakába megtévesztő surrogatumot.

Sajnos azonban vannak másféle kereskedők is.

Ennélfogva mindenkit a ki valódi Zacherlint akar venni, nyomatékosan figyelmeztetünk, hogy utáztatoktól, melyek utóbbi időben megtévesztően hasonló üvegekben forgalomba kerülnek az által ovakodják, hogy pontosan ügyeljék a „Zacherlin“ névre.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak.

Locomobil és gőzcsepítőgépek,
szalmakazalozók, járgány-oséplőgépek, löhere-csépítők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és eratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvatógépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsológok, darálók, őrlőmalmok, egyetemesszél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.